

Beheer collectieve ruimte door ondernemers

Presentatie Nationale Openbare Ruimte
Congres 2011

Joost Menger, stad en economie

www.biz.joostmenger.nl

Verbeterpunten vlgs consumenten

---

1. Veiligheid
53%
2. Aantrekkelijke buitenruimte
43%
3. Autobereikbaarheid
21%
4. Aantrekkelijke winkels
13%
5. Fiets en OV
12%
6. Meer attracties
8%

Ondernemersfondsen

---

1. vrijwillige ondernemersbijdrage

afgebakend gebied, gemeente subsidieert, besteding in overleg

2. reclamebelasting en/of precario

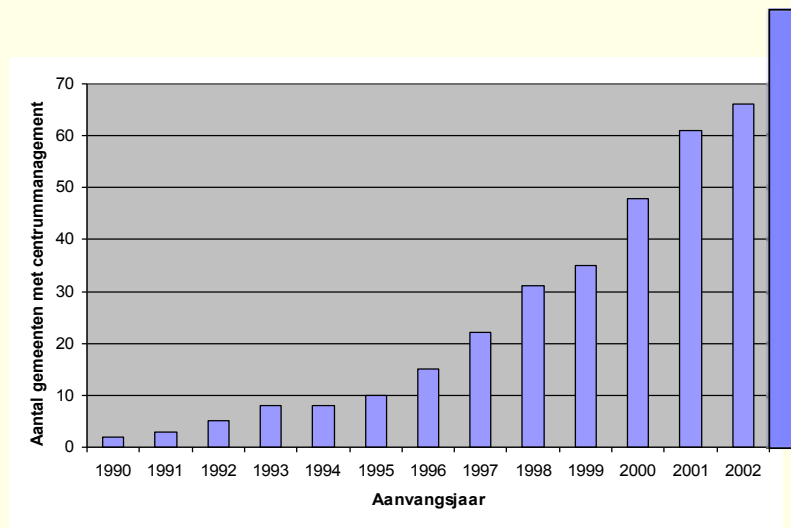
afgebakend gebied, reclamedragende objecten betalen, gemeente stelt in en subsidieert, ondernemers maken plannen en voeren uit

3. opslag OZB (Leids model)

gemeente stelt in voor gehele gemeente en subsidieert eigenaren en ondernemers om voor eigen gebied ten bedrage van zelf betaalde OZB plannen uit te voeren

4. bedrijveninvesteringszone (BIZ)

Groei aantal ondernemersfondsen

aantal gemeenten met centrummanagement (2009: 81) (BRO)

Verdeling naar financiering 2009:

reclamebelasting	69%
precario	6%
Leids model	25%

Ondernemersfondsen	voordelen	nadelen
subsidies uit algemene middelen	<ul style="list-style-type: none"> • eenvoudige procedures • lage uitvoeringskosten 	<ul style="list-style-type: none"> • afhankelijkheid politiek • daarmee zeer onzeker
reclamebelasting en precario	<ul style="list-style-type: none"> • flexibele heffing • geen ingewikkelde procedures 	<ul style="list-style-type: none"> • hoge uitvoeringskosten • beperkte opbrengstcapaciteit • oneerlijke verdeling
OZB-opslag	<ul style="list-style-type: none"> • heldere OZB-wetgeving, lage kosten • eerlijke verdeling/geen freeriders • stimulans voor collectieve activiteiten • flinke opbrengstpotentie • betrokkenheid eigenaren 	<ul style="list-style-type: none"> • geen gebiedsafbakening • subsidie-aanbod is prikkel • politieke afhankelijkheid
BedrijvenInvesteringsZone (BIZ)	<ul style="list-style-type: none"> • ondernemers bepalen zelf prioriteit • projectaanpak • democratische besluitvorming • eerlijke verdeling/geen freeriders • stimulans voor betrokkenheid 	<ul style="list-style-type: none"> • ingewikkelde procedures • heffingsdwang • alleen gebruikers/huurders

Wat is een BIZ?

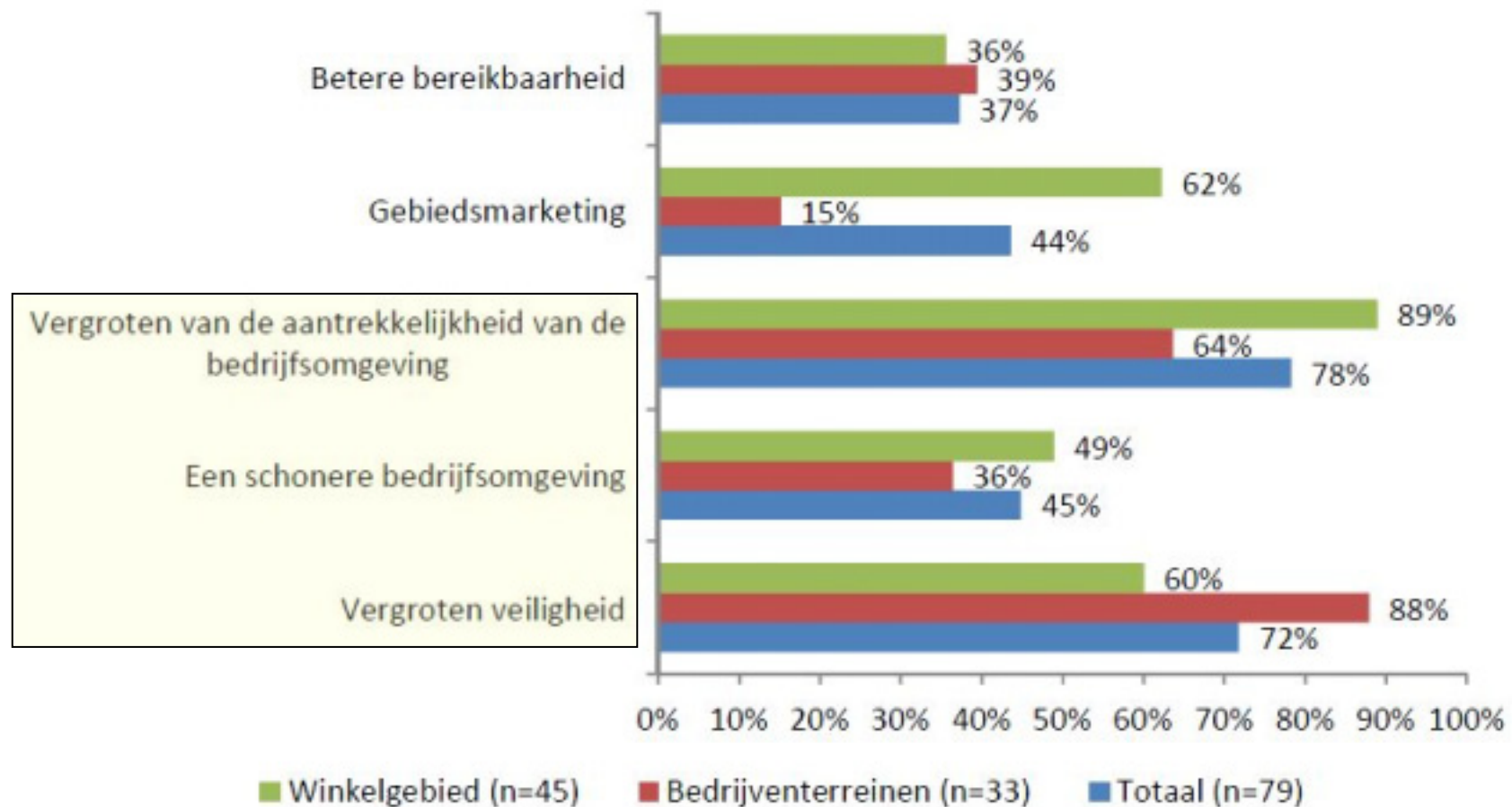

Ondernemers maken plan voor verbetering van leefkwaliteit en veiligheid in de openbare ruimte.

Als de ondernemers in het gebied met (forse) meerderheid voor zijn, dan haalt de gemeente het benodigde geld bij alle ondernemers op en stelt dat beschikbaar.

- voor en door ondernemers
- private gebiedsorganisatie
- basisactiviteiten: schoon/heel/veilig/bereikbaar
- projectorganisatie (1 – 5 jaar)
- alle huurders vastgoed betalen verplicht mee
- overheid garandeert basisserviceniveau

Wat doet een BIZ aan buitenruimte

Figuur 3 Percentage initiatieven met betreffende doelstelling

TOTAAL 223 BIZ-initiatieven

op bedrijventerreinen èn winkel-horecagebieden

80 BIZzen opgericht

35 BIZzen afgestemd (30%)

77 BIZzen nog in oprichting of in herstemming

waarvan winkelgebieden

55 BIZzen in winkelgebieden opgericht

25 BIZzen in winkelgebieden afgestemd (31%)

31 WinkelBIZzen nog in oprichting

Doelstellingen BIZ

Voor ondernemers:

- meer bezoekers
- meer omzet en minder leegstand
- iedereen betaalt; geen freeriders

Voor gemeente/burgers/bezoekers :

- vitale stad door goed ondernemersklimaat
- meer veiligheid
- mooie, veilige en schone openbare ruimte

Ondernemers maken BIZnessplan

Te bepalen:

- Aaneengesloten gebied
- Tijdsperiode, activiteiten en kosten
- BIZ-heffing (op huurder/gebruiker niet-wonen):
  - o gelijkelijk omslaan of naar WOZ-waarde
  - o naar branche, naar afstand

Procedure oprichting BID

- **Ondernemers bepalen:**
  - businessplan (+ proefpeiling)
  - oprichten BIZ-vereniging of stichting
- **Gemeente en BIZ sluiten uitvoeringsovereenkomst:**
  - hoogte BIZ-bijdrage & omslagmethode
  - gemeente: servicelevelagreement
- **Gemeenteraad stelt heffingsverordening vast**
- **Draagvlakmeting onder bijdrageplichtige ondernemers**
  - > 50% respons, waarvan 2/3 meerderheid stemmen (> 1/2 vastgoedwaarde)
- **Oprichting BIZ**

Benodigde condities voor BIZ?

- ambitie: gebiedskwaliteit verbeteren
- trekkers
- redelijke organisatiegraad
- versnipperd eigendom
- een ondernemersgezinde gemeente

Van experimenten tot wet BIZ

- experimentenwet gestart op 1 mei 2009
- verordeningen BIZ mogelijk tot 1 jan 2012
- evaluatie en nieuw wetsvoorstel vóór 1 juli 2015

Voor- en nadelen BIZ

Voordelen voor ondernemers:

- hogere opbrengst, daardoor professionele organisatie
- eerlijke verdeling/geen freeriders
- structurele financiering
- sterke positie t.o.v. gemeente
- projectgerichte organisatie
- meer betrokken ondernemers

Nadeel:

- (democratische) dwang
- zeer zware procedure!
- marketing & winkelstraatmanagement officieel niet toegestaan